

1. feladat (8+12=20 pont)

Milyen $x \in \mathbb{R}$ esetén konvergensek az alábbi sorok? A b) részben adjuk meg a hatványsor összegfüggvényét is.

$$a) \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{(x+3)^n}{2^n \cdot n^n} \qquad b) \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{n}{2} (x+1)^n$$

Mo. a) Minden $n \in \mathbb{N}^+$ esetén legyen $a_n := \frac{1}{2^n \cdot n^n}$. Ekkor

$$\sqrt[n]{|a_n|} \stackrel{(2p)}{=} \frac{1}{2n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \quad (2p),$$

tehát $R_a = +\infty$ (2p), azaz minden $x \in \mathbb{R}$ esetén konvergens a sor (2p)

b) Minden $n \in \mathbb{N}^+$ esetén legyen $b_n := \frac{n}{2}$. Ekkor

$$\sqrt[n]{|b_n|} \stackrel{(1p)}{=} \frac{\sqrt[n]{n}}{\sqrt[n]{2}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1 \quad (2p),$$

tehát $R_b = 1$ (1p). Az intervallum végpontjaiban: $x = 0$ esetén a $\sum_{n \in \mathbb{N}} \frac{n}{2}$ sor divergens (1p) és

$x = -2$ esetén a $\sum_{n \in \mathbb{N}} (-1)^n \frac{n}{2}$ sor is divergens (1p), tehát a hatványsor pontosan akkor konvergens, ha $x \in]-2, 0[$ (1p).

Jelölje f a hatványsor összegfüggvényét, ekkor minden $x \in]-2, 0[$ esetén

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2} (x+1)^n \stackrel{(1p)}{=} \frac{x+1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} n(x+1)^{n-1} =$$

$$\stackrel{(2p)}{=} \frac{x+1}{2} \left(t \mapsto \underbrace{\sum_{n=0}^{\infty} (t+1)^n}_{= -\frac{1}{t}} \right)' (x) \stackrel{(2p)}{=} \frac{x+1}{2x^2}.$$

2. feladat (6+14=20 pont)

a) Definiáljuk az általánosított binomális együtthatókat, és mondjuk ki a binomiális sorfejtésre vonatkozó tételt.

b) Legyen

$$f(x) := \sqrt[3]{8+x^2} \quad (x \in \mathbb{R})$$

Határozzuk meg az f függvény $x_0 = 0$ középpontú Taylor-sorát és a sor konvergenciasugarát, és adjuk meg az $f^{(99)}(0)$ deriváltat.

Mo. a) *Definíció.* Legyen $\alpha \in \mathbb{R}$ és $k \in \mathbb{N}$. (1p)

$$\binom{\alpha}{k} := \begin{cases} 1 & , \text{ ha } k = 0 \\ \frac{\prod_{j=0}^{k-1} (\alpha - j)}{k!} \left(= \frac{\alpha(\alpha-1) \cdot \dots \cdot (\alpha-k+1)}{k!} \right) & , \text{ ha } k \neq 0. \end{cases} \quad (2p)$$

Tétel. A $\sum_{k \in \mathbb{N}} \binom{\alpha}{k} x^k$ sor minden $\alpha \in \mathbb{R}$ és $x \in]-1, 1[$ **(1p)** esetén konvergens, továbbá

$$(1+x)^\alpha = \sum_{k=0}^{\infty} \binom{\alpha}{k} x^k. \quad \text{(2p)}$$

b)

$$f(x) \stackrel{\text{(2p)}}{=} 2\sqrt[3]{1 + \frac{x^2}{8}} \stackrel{\text{(4p)}}{=} \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\frac{1}{3}}{n} \frac{x^{2n}}{2^{3n-1}},$$

ahol az utolsó egyenlőség $x^2 < 8$ esetén teljesül **(2p)**, tehát a Taylor-sor konvergenciasugara $2\sqrt{2}$ **(1p)**.

Minden $n \in \mathbb{N}$ esetén jelölje a_n a (0 középpontú) Taylor-sor n -edik együtthatóját. Ekkor

$$f^{(99)}(0) \stackrel{\text{(1p)}}{=} 99! \cdot a_{99} \stackrel{\text{(2p)}}{=} 99! \cdot 0 = 0$$

3. feladat (10+10=20 pont)

a) Az \mathbb{R}^n -beli $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}$ vektorrendszer lineárisan független. Igaz-e, hogy ekkor az

$$2\underline{a}, 2\underline{b} + 3\underline{c}, \underline{a} + \underline{b} + 5\underline{c}$$

vektorrendszer is lineárisan független?

b) Bázisa-e \mathbb{R}^3 -nak az

$$\underline{u} := \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix} \quad \underline{v} := \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \underline{w} := \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

vektorrendszer?

Mo. a) Legyenek $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \in \mathbb{R}$ olyanok, hogy

$$\lambda_1 \cdot (2\underline{a}) + \lambda_2(2\underline{b} + 3\underline{c}) + \lambda_3(\underline{a} + \underline{b} + 5\underline{c}) = \underline{0} \quad \text{(2p)}.$$

Ekkor

$$(2\lambda_1 + \lambda_3)\underline{a} + (2\lambda_2 + \lambda_3)\underline{b} + (3\lambda_2 + 5\lambda_3)\underline{c} = \underline{0} \quad \text{(2p)},$$

így az $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}$ rendszer lineáris függetlensége miatt

$$\begin{aligned} 2\lambda_1 + \lambda_3 &= 0 \\ 2\lambda_2 + \lambda_3 &= 0 \quad \text{(1p)}, \\ 3\lambda_2 + 5\lambda_3 &= 0 \end{aligned}$$

amiből (megoldva az egyenletrendszert) $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$ **(3p)**, tehát a vektorrendszer lineárisan független **(2p)**.

b) Mivel $\dim(\mathbb{R}^3) = 3$, ezért elég belátnunk a vektorrendszerről, hogy lineárisan független **(2p)**. Legyenek $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \in \mathbb{R}$ olyanok, hogy

$$\lambda_1 \underline{u} + \lambda_2 \underline{v} + \lambda_3 \underline{w} = \underline{0}. \quad \text{(2p)}$$

Ekkor

$$\begin{aligned} 2\lambda_1 + \lambda_2 &= 0 \\ 2\lambda_2 + \lambda_3 &= 0 \quad \text{(2p)}, \\ 3\lambda_1 &= 0 \end{aligned}$$

amiből $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$ **(2p)**, tehát a vektorrendszer lineárisan független **(2p)**.

4. feladat (10+10=20 pont)

$$\text{Legyen } A := \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}, B := \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

- a) Számítsuk ki az AB és a $B^T A^T$ szorzatot.
b) Számítsuk ki az A mátrix determinánsát.
-

Mo. a)

$$AB = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -8 & 4 \\ 2 & 0 \end{bmatrix} \quad (\mathbf{6p}), \quad B^T A^T \stackrel{(\mathbf{3p})}{=} (AB)^T \stackrel{(\mathbf{1p})}{=} \begin{bmatrix} 3 & -8 & 2 \\ 0 & 4 & 0 \end{bmatrix}$$

- b) A második sora szerint kifejtve **(1p)**

$$\det(A) \stackrel{(\mathbf{4p})}{=} -4 \det \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \stackrel{(\mathbf{4p})}{=} -4(2-3) \stackrel{(\mathbf{1p})}{=} 4.$$

5. feladat (20 pont)

Adjuk meg az alábbi egyenletrendszer összes megoldását.

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 = -2 \\ 2x_1 + x_2 + x_3 = 5 \\ -x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 2 \end{cases}$$

Mo. a) Gauss-eliminációval **(2p)**

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & 1 & 5 \\ -1 & 2 & 2 & 1 \end{array} \right] \stackrel{(\mathbf{6p})}{\sim} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & -2 \\ 0 & -1 & -1 & 9 \\ 0 & 3 & 3 & 0 \end{array} \right] \stackrel{(\mathbf{3p})}{\sim} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 1 & -9 \\ 0 & 3 & 3 & 0 \end{array} \right] \stackrel{(\mathbf{3p})}{\sim} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 1 & 9 \\ 0 & 0 & 0 & 27 \end{array} \right]$$

tilos sor keletkezett **(3p)**, tehát az egyenletrendszernek nincs megoldása **(3p)**.
